

# MUZYKA

## Klasa czwarta

### WYMAGANIA PODSTAWOWE (P)

- Uczeń:
  - rozpoznaje różne odgłosy;
  - wie, kim jest K. Penderecki
  - śpiewa w grupie refren piosenki *A ja patrzę, a ja słucham*
  - wie, co to jest zwrotka i refren
  - potrafi pracować w grupie
  - śpiewa w zespole piosenkę *A ja patrzę, a ja słucham*
  - wymienia kilka kontrastowych pojęć związanych z muzyką
  - aktywnie uczestniczy w zabawach
  - wie, jak dbać o głos
  - zna nazwy najwyższego i najniższego głosu ludzkiego: sopran, bas
  - śpiewa w grupie piosenkę *Na cztery i na sześć*
  - wie, co to są skrzypce i kontrabas oraz do jakiej grupy instrumentów należą
  - umie odróżnić grę arco od gry pizzicato w utworze L. Delibesa
  - mówić rolę klucza wiolinowego i wskazać położenie na pięciolinii dźwięku g
  - śpiewa w grupie piosenkę *Pałacik Michla*, równocześnie maszerując rytmicznie
  - odróżnia ćwierćnutę od ósemki
  - rozpoznaje ze słuchu metrum 3/4 i 4/4
  - wie, co to jest akcent
  - śpiewa w grupie refren piosenki *Już październik*
  - umie odczytać tekst z różnie rozmieszczonymi akcentami
  - zna terminy: poprzednik, następnik
  - rozumie znaczenie znaku repetycji
  - wie, jak wygląda pauza ćwierćnutowa, umie ją odnaleźć w nutach
  - śpiewa lub gra na dzwonkach gamę C-dur
  - śpiewa w grupie piosenkę *Już październik*
  - określa własnymi słowami nastrój piosenki
  - zna symbol **półnuty**
  - co to jest glissando.

- śpiewa w grupie piosenki jesienne
- potrafi w grupie wykonać piosenkę z podziałem na elementy – melodia, słowa, rytm
- rozpoznaje barwę fortepianu
- umie powiedzieć, jaką rolę spełnia akompaniament
- bierze aktywny udział w zadaniach ze śpiewu oraz gry
- umie podać nazwisko największego polskiego kompozytora – F. Chopina
- śpiewa *Mazurek Dąbrowskiego* w zespole, w postawie na baczność
- umie zaśpiewać w grupie pieśń *Przybyli ułani*
- potrafi powiedzieć, w jakich okolicznościach wykonuje się hymn
- zna polskie symbole narodowe
- wie, z jakimi wydarzeniami historii Polski wiąże się święto obchodzone 11 listopada
- potrafi wyjaśnić, co to są pieśni legionowe
- potrafi w grupie zaśpiewać zwrotkę i refren piosenki *W kuchni*
- rozumie termin: synkopa;
- umie wykonać rytm z synkopą (sylabami rytmicznymi i tekstem);
- rozumie termin: ostinato
- potrafi wykonać podany rytm na przyborach kuchennych
- potrafi w grupie zaśpiewać zwrotkę i refren piosenki *W kuchni*
- umie zaśpiewać w grupie refren piosenki *Mam tam-tam*
- wie, co to są gestodźwięki
- zna nazwę instrumenty perkusyjne
- zna nazwy instrumentów perkusyjnych z instrumentarium szkolnego oraz najczęstsze sposoby wydobycia z nich dźwięku
- potrafi dokonać podziału instrumentów na melodyczne i niemelodycznych
- gra podane rytmy i próbuje improwizować własne na instrumentach ze szkolnego zestawu
- zna symbol całej nuty i rozumie jej relację czasową do wartości poznanych wcześniej
- śpiewa w grupie piosenkę *Zła zima*
- rozumie znaczenie kropki przy nucie i łuku łącznika
- zna formy muzyczne: AB, ABA, ABA', ABC
- aktywnie uczestniczy w grupowych ćwiczeniach twórczych
- śpiewa w grupie piosenkę *Zła zima*
- Rozumie znaczenie znaków chromatycznych (krzyżyk, bemol, kasownik)
- potrafi zagrać fragment kolędy *Gdy śliczna Panna*
- śpiewa refren pastorałki *Jam jest dudka*

- zna terminy: kolęda, pastorałka
- potrafi wymienić kilka tytułów polskich kolęd
- wymienia tradycje świąteczne (polskie, regionalne)
- zna nazwy polskich tańców narodowych
- potrafi wymienić charakterystyczne cechy poloneza
- zna ze słuchu pieśń *Polonez rycerski*
- zna postać Karola Kurpińskiego
- zna termin: artystyczne opracowanie tańca
- umie zaśpiewać początkowy fragment (8 taktów) 1. zwrotki pieśni *Polonez rycerski*
- zna symbol szesnastki i pauzy szesnastkowej
- umie wskazać szesnastki w zapisie nutowym
- zna charakterystyczne rytmy poloneza
- potrafi wymienić charakterystyczne cechy i rytm krakowiaka
- zna termin: synkopa i sposób zapisywania
- zna charakterystyczne cechy krakowiaka
- umie podać różnice między artystycznym opracowaniem krakowiaka a krakowiakiem ludowym
- zna w zarysie legendy krakowskie wymienione w podręczniku
- umie zaśpiewać refren piosenki *Krakowiacy zawadiacy*
- zna kilka faktów z życia F. Chopina
- umie wymienić kilka tytułów jego utworów
- potrafi prawidłowo zapisać nazwisko „Chopin”
- ma podstawowe wiadomości o budowie fortepianu
- śpiewa w grupie pieśń *Hulanka*
- akompaniuje w grupie do pieśni
- zna kilka faktów z życia kompozytora
- umie wymienić kilka tytułów jego utworów
- zna termin: fermata
- potrafi podać charakterystyczne cechy poloneza
- śpiewa w grupie fragment piosenki *Kiedy przyjdzie wiosna?*
- odróżnia słuchem tę samą melodię zagrąną w skali durowej i molowej
- potrafi współpracować w grupie podczas ilustracji muzycznej wiersza
- zna terminy: mormorando i coda
- zna i rozróżnia instrumenty smyczkowe: skrzypce, altówkę, wiolonczelę, kontrabas
- potrafi rozpoznać te instrumenty na ilustracji

- zna nazwę popularnego zespołu kameralnego: kwartet smyczkowy
- śpiewa w zespole refren piosenki *Złoty kluczyczek*
- zna termin: przedtakt
- potrafi wskazać przedtakt w zapisie nutowym
- zna kilka zwyczajów związanych z końcem zimy, początkiem wiosny, Wielkanocą
- zna kilka zwyczajów związanych z końcem zimy, początkiem wiosny, Wielkanocą
- gra na dzwoneczkach akompaniament do piosenki *Koguci*
- śpiewa w grupie piosenkę *W kurniku*
- wie, kim był L. van Beethoven
- określa zjawiska przyrody ilustrowane muzyką w *Burzy* L. van Beethovena
- współpracuje w grupie podczas muzycznych ilustracji
- zna termin: muzyka ilustracyjna
- wie, co to jest muzyka ilustracyjna
- wie, jak wygląda harfa
- zna nazwisko L. van Beethovena;
- aktywnie uczestniczy w akompaniamentach do *Symfonii dziecięcej*
- dzwoneczkach *W grocie króla gór* E. Griega.
- potrafi zaśpiewać polską piosenkę ludową
- rozumie terminy: etnografia, etnograf, folklor muzyczny
- wie, kim był O. Kolberg (rozumie historyczne i kulturowe znaczenie jego dzieła)
- ma podstawową wiedzę o dniu 3 Maja
- śpiewa w grupie pieśń *Witaj, majowa jutrzienko*
- śpiewa w grupie piosenki *Witaj, majowa jutrzienko* i *Idzie wiosna*
- śpiewa w grupie melodię kanonu
- zna budowę formy: AB, ABA, ABA', rondo
- śpiewa wybraną piosenkę (lub jej fragment) z repertuaru opracowywanego w maju
- wyjaśnia co najmniej jedno pojęcie muzyczne związane z *Pioseneczką o marzeniach* (przedtakt, repetycja, volta, coda)
- umie zaśpiewać refren piosenki *Hej, lato, lato, lato*
- wie, jakim instrumentem jest gitara
- umie zaśpiewać unisono melodię kanonu *Lubię podróżę*
- wie, co to jest kanon i jak się go wykonuje
- zna terminy: klucz wiolinowy, metrum, tempo, ćwierćnuta z kropką, łuk łącznik, pauza ósemkowa, repetycja, volty, przedtakt, bemol jako znak przykluczowy, gama C-dur, wartości rytmiczne nut i pauz

- śpiewa piosenkę *Hej, lato, lato, lato*
- wie, co to są szanty
- umie zaśpiewać w grupie szantę *Pacyfik*
- ma wiadomości o znakach chromatycznych

## WYMAGANIA PONADPODSTAWOWE (PP)

- Uczeń:
  - odróżnia szmery od dźwięków
  - umie powiedzieć, czym jest dla niego muzyka
  - zna tytuł utworu Pendereckiego i potrafi wypowiedzieć się na jego temat
  - śpiewa samodzielnie refren piosenki
  - wykazuje inicjatywę w tworzeniu z innymi ilustracji muzycznej na określony temat
  - samodzielnie śpiewa piosenkę *A ja patrzę, a ja słucham*
  - umie samodzielnie rozpoznać i nazwać kontrasty w utworze E. Griega
  - zna terminy: aria, glissando
  - wie, czym jest skala głosu
  - zna nazwisko W.A. Mozarta
  - potrafi odnaleźć w zapisie nutowym dźwięk *g*
  - śpiewa piosenkę *Na cztery i na sześć solo*
  - wie, jak są zbudowane skrzypce i kontrabas oraz jak się na nich gra
  - umie wypełnić pauzy (według sugestii nauczyciela) w utworze *Pizzicato*
  - wie, kim był C. Saint-Saëns
  - nazywa sylabami rytmicznymi proste rytmy złożone z ćwierćnut i ósemek
  - zna terminy: takt, metrum, pauza, puls
  - umie określić metrum piosenki *Pałacik Michla*, nazwać wartości rytmiczne (ósemki, ćwierćnuty oraz pauzy)
  - zna tytuły pieśni z okresu II wojny światowej
  - umie zaakompaniować do piosenki na instrumentach perkusyjnych
  - śpiewa samodzielnie refren piosenki *Już październik*
  - potrafi w grupie wykonać piosenkę z podziałem na elementy – melodia, słowa, rytm
  - umie zaproponować akcenty w czytany tekście
  - potrafi odczytać tekst w różnych rytmach
  - wie, czym są poprzednik i następnik
  - gra na dzwonek / pianinie lub śpiewa następnik do usłyszanego poprzednika
  - – rytmicznego i melodycznego

- śpiewa literami i solmizacją gamę C-dur i gra ją na dowolnym instrumencie
- odróżnia słuchem gamę wstępującą od zstępującej
- umie porównać nastrój dwóch piosenek – wypowiedź pisemna lub plastyczna
- odróżnia w zapisie i słuchem wartości rytmiczne: ćwierćnuty, ósemki, półnuty
- rozumie mechanizm działania fortepianu
- potrafi określić rolę fortepianu w słuchanych utworach (akompaniująca i solowa)
- umie własnymi słowami omówić nastrój i dopasować odpowiednią reprodukcję do *Preludium e-moll* F. Chopina
- potrafi wykonać partie solowe w pieśni *Przybyli ułani*
- zna okoliczności powstania hymnu
- umie własnymi słowami omówić rolę hymnu narodowego
- zna tytuły innych pieśni legionowych (poza pieśnią *Przybyli ułani*), potrafi zaśpiewać jedną z nich
- potrafi ułożyć słowa do podanego rytmu
- umie odnaleźć synkopy w zapisie nutowym
- improwizuje prosty rytm w formie ostinata (klaskaniem lub na „instrumentach” kuchennych)
- wykonuje własny instrument według instrukcji zawartych w podręczniku
- wymyśla własne gestodźwięki i improwizuje rytmy
- umie samodzielnie wymienić źródła dźwięku w instrumentach perkusyjnych
- umie zaimprovizować rytm lub melodię na instrumentach perkusyjnych z zestawu szkolnego
- potrafi wskazać w zapisie nutowym całą nutę i odpowiadającą jej pauzę
- potrafi określić charakter słuchanego utworu, wskazując odpowiednią ilustrację
- rozpoznaje formy muzyczne w prostych utworach
- świadomie odbiera słuchaną muzykę (nie tylko emocjonalnie, ale też stara się odróżnić poszczególne części utworu)
- wyjaśnia rolę przygodnego znaku chromatycznego
- umie odczytać zapis nutowy z użyciem znaków chromatycznych
- umie samodzielnie odczytać i zagrać kolędę.
- i• śpiewa pastorałkę *Jam jest dudka*
- swobodnie gra melodię jednej kolędy
- potrafi ułożyć tekst następnej zwrotki pastorałki
- akompaniuje do pastorałki, śledząc zapis nutowy
- umie wymienić nazwy polskich tańców narodowych

- umie krótko opowiedzieć, kim był Karol Kurpiński
- potrafi własnymi słowami opisać różnice między polonezem ludowym a jego artystycznym opracowaniem
- umie wyjaśnić znaczenie terminu artystyczne opracowanie tańca
- umie zaśpiewać początkowy fragment (8 taktów) 1. i 2. zwrotki pieśni *Polonez rycerski*
- umie wyklaskać proste rytmy z szesnastkami
- umie wyklaskać lub zagrać na instrumencie perkusyjnym charakterystyczne rytmy poloneza
- potrafi zanucić popularne melodie w rytmie krakowiaka
- umie wyklaskać charakterystyczne rytmy krakowiaka
- potrafi zaśpiewać jedną zwrotkę piosenki *Krakowiacy zawadiacy*
- umie wymienić nazwy kilku kroków i figur tanecznych krakowiaka
- podaje tytuły innych krakowskich legend i umie opowiedzieć krótko ciekawą historię z własnej o
- potrafi zagrać na dzwonek fragment *Preludium Des-dur*
- wypowiada się na temat słuchanych utworów (cechy poloneza)
- umie odczytać głosem z fonogestyki fragment *Hulanki*
- wykazuje się wiedzą w klasowym konkursie o F. Chopinie
- rozpoznaje *Polonez A-dur*
- śpiewa solo melodię zwrotki i refrenu piosenki *Kiedy przyjdzie wiosna*
- odróżnia tonację minorową od majorowej w piosenkach i utworach instrumentalnych
- wie, jak są zbudowane altówka i wiolonczela, potrafi porównać te instrumenty ze skrzypcami i kontrabasem
- wymienia cztery poznane instrumenty smyczkowe w kolejności od najniższej do najwyższej brzmiącego i odwrotnie
- pamięta tytuł utworu i całego cyklu *Karnawał zwierząt*
- śpiewa samodzielnie wybraną zwrotkę i refren piosenki *Złoty klucz weź*
- wie, co to jest przedtakt
- wyjaśnia, na czym polega melodia z przedtakterem i pokazuje ją w nutach
- umie podać nazwy innych zespołów kameralnych np. duet, trio, kwintet, sekstet, septet, oktet
- opowiada własnymi słowami o tradycjach związanych z okresem przesilenia wiosennego i Wielkanocą
- śpiewa piosenkę *W kurniku* i proponuje sposoby jej „umuzycznienia”
- w słuchanym utworze umie wskazać środki muzyczne naśladujące odgłosy przyrody

- potrafi muzycznie zilustrować historyjkę obrazkową
- umie odczytać zapis graficzny ilustracji dźwiękowej do wiersza *Wiosenny wietrzyk* i aktywnie uczestniczy w jej tworzeniu
- wie, jak jest zbudowana harfa i do jakiej grupy instrumentów należy
- nadaje tytuły słuchanym utworom, kierując się ich ilustracyjnością
- umie rozpoznać polską muzykę ludową wśród innych
- ma wiedzę o dniu 3 Maja i związanej z nim pieśni
- przygotowuje plan uroczystości na Dzień Matki
- samodzielnie śpiewa piosenki *Witaj, majowa jutrzeńko, Idzie wiosna*
- potrafi wyjaśnić, jak wykonywać utwór w kanonie
- umie rozpoznać budowę słuchanych utworów
- tworzy kuplety ronda
- samodzielnie śpiewa dwie wybrane piosenki z repertuaru majowego
- proponuje rozwiązania do projektu i bierze aktywny udział w realizacji programu na Dzień Matki
- śpiewa piosenkę o tematyce letniej, wakacyjnej, którą zna spoza szkoły
- umie zaśpiewać pierwszą zwrotkę i refren piosenki *Hej, lato, lato, lato*
- śpiewa w kanonie, w kilkuosobowych grupach, piosenkę *Lubię podróże*
- wie, do jakiej grupy instrumentów należy gitara i potrafi omówić jej budowę
- umie zaśpiewać solo fragmenty szanty *Pacyfik*
- proponuje nowy tekst do szanty
- umie zaśpiewać solo fragmenty szanty *Pacyfik*
- proponuje nowy tekst do szanty